

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11Co/2/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6316204491
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6316204491.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovvej a sudcov JUDr. Jany Haluškovvej a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v spore žalobcu: Československá obchodná banka, a.s., so sídlom Žižkova 11, 811 02 Bratislava, IČO: 36 854 140, zastúpeného Malata, Pružinský, Hegedúš & Partners s.r.o., so sídlom Twin City Tower, Mlynské nivy 10, 821 09 Bratislava, IČO: 47 239 921, proti žalovaným: 1/ F. V., nar. XX.XX.XXXX a 2/ R. V., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom Q. XXX/XXX, XXX XX T. Polhora, toho času XX S. E., F XBG W., U. F., o zaplatenie 44.774,30 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Brezno č.k. 2C/164/2016-330 zo dňa 06.09.2019, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e .

II. Žalovaným 1/, 2/ p r i z n á v a voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%, ktoré je im žalobca p o v i n n ý zaplatiť v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o ich výške.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol žalobu (prvý výrok) a žalovaným 1/, 2/ priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (druhý výrok).

Z jeho dôvodov vyplýva, že žalobca sa domáhal uloženia povinnosti žalovaným 1/, 2/ (ďalej v texte aj len „žalovaní“) spoločne a nerozdielne zaplatiť mu sumu 44.774,30 Eur s príslušenstvom a náhradu trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovanými uzatvoril dňa 10.08.2012 Zmluvu o poskytnutí hypotekárneho úveru č. XXXXXX, na základe ktorej žalovaným poskytol úver vo výške 67.000,- Eur za účelom kúpy nehnuteľnosti. Žalobca ako záložný veriteľ s Y. V., Y. U. a žalovanými uzatvoril dňa 10.08.2012 Zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti reg. XXXXXX za účelom zabezpečenia pohľadávky zo zmluvy o úvere. Keďže žalovaní porušili platobnú disciplínu, žalobca v súlade so zmluvou určil predčasnú splatnosť úveru ku dňu 15.10.2014 a v súlade so záložnou zmluvou uskutočnil výkon záložného práva dobrovoľnou dražbou, konanou dňa 30.11.2015. Výťažok z dražby v sume 33.000,- Eur bol použitý na úhradu nákladov dražby vo výške 2.141,31 Eur a zostatok v sume 30.858,69 Eur na úhradu pohľadávky žalobcu zo zmluvy o úvere. Žalovaná suma predstavuje istinu 31.646,28 Eur, riadny úrok 5.703,79 Eur (vyčíslený do 18.05.2016) a úrok z omeškania 7.424,23 Eur (vyčíslený do 18.05.2016). Okresný súd rozhodol vo veci platobným rozkazom č.k. 2C/164/2016-36 zo dňa 15.11.2016, proti ktorému podali žalovaní v zákonnej lehote odpor s odôvodnením, že žalovaný 2/ sa v pobočke žalobcu viackrát snažil zmeniť korešpondenčnú adresu svoju a žalovanej 1/, čo mu však ako spoludlžníkovi nebolo umožnené. Vzhľadom na finančné problémy žalovaní požiadali žalobcu o odklad splátok úveru, čo im bolo zamietnuté; bol im len zriadený technický účet, na ktorý peniaze mali uhrádzať a následne mali byť prevádzané na hypotekový účet. Na technický účet do októbra 2014 zaslali sumu 3.750,- Eur, v októbri 900,- Eur; o pár dní im telefonoval pán a pýtal sa, či pošlú ďalšie peniaze, že si to poznačí; večer

im znova telefonoval s tým, že úver zosplatňuje. Žalovaní žiadali žalobcu, či môžu predať nehnuteľnosť a vyrovať dlžnú sumu, na čo im bolo oznámené, že vec bola postúpená aukčnej spoločnosti. Žalovaní na nehnuteľnosť našli kupca za sumu 62.000,- Eur, ktorého však odradila dobrovoľná dražba a problémy s tým spojené. Aukčná spoločnosť nehnuteľnosť predala za 33.000,- Eur.

Žalovaní prejavili záujem splatiť banke dlžobu vo výške 31.646,28 Eur; poukázali na svoju nepriaznivú finančnú situáciu.

Okresný súd platobný rozkaz uznesením č.k. 2C/164/2016-85 zo dňa 11.08.2017 zrušil.

Po vykonanom dokazovaní, aplikujúc §497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej v texte aj „ObZ“), §52 ods. 1, 2, 3, 4, §53 ods. 9, §565 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej aj len „OZ“) súd prvej inštancie konštatoval, že medzi žalobcom a žalovanými bola dňa 10.08.2012 uzatvorená zmluva o hypotekárnom úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovaným finančné prostriedky vo výške 67.000,- Eur za účelom kúpy nehnuteľnosti a títo sa ich zaviazali vrátiť spolu s dohodnutým úrokom a poplatkami. Súd prvej inštancie zmluvu, uzavretú medzi stranami sporu, posúdil ako o zmluvu o úvere podľa §497 a nasl. Obchodného zákonníka a súčasne ako zmluvu spotrebiteľskú podľa §52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Uzavrel, že sa nejedná o spotrebiteľský úver v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej aj len „z.č. 129/2010 Z.z.“), keďže podľa §1 ods. 3 písm. a), b) citovaného zákona spotrebiteľským úverom nie je hypotekárny úver ani úver zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, ktorého účelom je nadobudnutie alebo zachovanie vlastníckych práv k nehnuteľnosti alebo výstavba nehnuteľnosti.

Preskúmaním obsahu zmluvy o úvere dospel okresný súd k záveru, že táto bola uzatvorená platne, bez neprijateľných zmluvných podmienok. Žalovaní sa do omeškania dostali prvýkrát v období od 16.04.2013 do 15.05.2013, svoj dlh už v plnej výške nevyrovnali a svoju riadnu platobnú disciplínu už neobnovili. V dôsledku ich omeškania žalobca pristúpil listom zo dňa 16.10.2014 k zosplatneniu úveru ku dňu 15.10.2014, k čomu bol oprávnený podľa článku IX. bod 8 zmluvy; k zosplatneniu pristúpil pre nezaplatenie splátky, splatnej v mesiaci máj 2014. Výzvou zo dňa 02.06.2014 boli žalovaní upozornení na omeškanie ako aj na možnosť vyhlásenia úveru za predčasne splatný - a to aj ohľadom splátky splatnej dňa 15.05.2014 - s tým, že omeškané splátky žalovaných predstavujú sumu 1.933,57 Eur. Za predpokladu dodržania zákonných podmienok pre vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru, upravených v §53 ods. 9 OZ, ktoré je korektívom k §565 OZ (t.j. uplatnenie práva podľa §565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky splatnej dňa 15.05.2014, súčasné upozornenie žalovaných v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva a možnosť toto právo použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky, v danom prípade do splatnosti splátky splatnej dňa 15.09.2014) súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca mohol pristúpiť k zosplatneniu úveru najneskôr ku dňu 14.09.2014. Žalobca však úver zosplatnil ku dňu 15.10.2014, kedy už boli splatné ďalšie dve splátky (splátka splatná dňa 15.09.2014 a 15.10.2014). Preto neboli splnené zákonné podmienky pre vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru, k splatnosti úveru nedošlo, preto platí pôvodné zmluvné dojednanie sporových strán o tom, že dlh bude splácaný v splátkach.

Zo zmluvy v spojení s výpisom z účtu, predloženým žalobcom súd prvej inštancie zistil, že prvá splátka bola splatná dňa 15.10.2012; ku dňu rozhodnutia súdu mali žalovaní zaplatiť 83 splátok po 497,84 Eur, t.j. spolu sumu 41.320,72 Eur. Žalobca tvrdil, že žalovaní zaplatili celkom 42.988,57 Eur; žalovaní však súdu výpismi z účtu preukázali, že v období od decembra 2013 do decembra 2014 zaplatili o 570,30 Eur viac (t.j. rozdiel medzi úhradami, ktoré mal prijať žalobca a úhradami, ktoré realizovali žalovaní zo zahraničia), ktorú sumu pripočítal v prospech žalovaných; teda žalovaní spolu zaplatili sumu 43.558,87 Eur. Od úhrad žalovaných okresný súd odpočítal poplatky, vyplývajúce z výpisu z účtu vo výške 792,- Eur, ktoré boli žalovaným v priebehu zmluvného vzťahu účtované. Celkom mal preukázané úhrady žalovaných v sume 42.766,87 Eur (42.988,57 Eur + 570,30 Eur - 792 Eur), teda ku dňu rozhodnutia okresného súdu žalovaní na úverové splátky zaplatili navyše sumu vo výške 1.446,15 Eur (42.766,87 Eur - 41.320,72 Eur). Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol; k rovnakému záveru by dospel aj v prípade, ak by vzal do úvahy len úhrady žalovaných vo výške deklarovaných žalobcom, pretože aj v takom prípade by žalovaným vznikol na splátkach preplátok 875,85 Eur.

4. ahu 6alobu v celom oval záver018.e mieta. O trovách konania okresný súd rozhodol v zmysle §255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z Civilného sporového poriadku (ďalej v texte aj „C.s.p.“) a v spore úspešným žalovaným priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

2. Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie podľa §365 ods. 1 písm. f), h) C.s.p. žalobca. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Okresný súd zamietnutie žaloby odôvodnil tým, že žalobca nebol oprávnený určiť predčasnú splatnosť celého úveru. Z dikcie §565 OZ vyplýva, že ak žalobca ako veriteľ nevyužije toto svoje právo, prestane

bežať trojročná premlčacia doba pre celý zostávajúci dlh. Jednotlivé splátky sa tak opäť premlčujú samostatne v trojročnej premlčacej dobe. Ak niektorá následná splátka nebola splnená, začne opäť bežať premlčacia doba pre zostatok dlhu ako celku. Poukázal na §53 ods. 9 OZ, pričom zdôraznil, že nie je povinný opätovne zasielať takéto upozornenie po omeškaní žalovaných so zaplatením ďalšej splátky. Ak mal okresný súd za to, že bolo potrebné opätovne upozorniť žalovaných na možnosť predčasného splatenia dlhu, mal by potom žalobca opätovne vyčkat' tri mesiace. Keďže však ustanovenie §565 OZ výslovne určuje, že splatnosť je možné určiť len do splatnosti nasledujúcej splátky, nebolo by takýmto postupom možné určiť predčasnú splatnosť nikdy. Uvedený postup by spôsobil odňatie trojročnej premlčacej doby žalobcovi. Poukázal na §103 Občianskeho zákonníka. Žalobca až do určenia predčasnej splatnosti nemohol žiadať splátky splatné v budúcnosti. Postup okresného súdu však určuje, že splátky splatné v mesiacoch október 2016 a ďalej mali premlčaciu dobu kratšiu ako všeobecnú trojročnú premlčaciu dobu, ktorú veriteľovi priznáva zákon. Ak veriteľ určí predčasnú splatnosť po uplynutí dlhšieho času, premlčanie zostávajúceho dlhu sa riadi odo dňa splatnosti naposledy splatnej splátky. Právo žalobcu vyhlásiť predčasnú splatnosť nie je možné ani extenzívnym výkladom vykladať ako jeho povinnosť, rovnako ani konajúci súd nemôže spätne vyhlásiť predčasnú splatnosť skôr, ako tento prejav vôle učinil žalobca. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4Cdo/75/2007 zo dňa 28.02.2008 a na uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 21Cdo/426/2005 zo dňa 23.11.2005. V prípade opätovnej povinnosti žalobcu upozorniť žalovaných a vyčkat' 15 dní, tak v momente určenia predčasnej splatnosti by žalobcovi nezostávali tri roky na uplatnenie práv, ale len 2 roky a 350 dní, keďže splatnosť by sa rátala od splatnosti splátky naposledy splatnej. Z uvedených dôvodov, ak žalobca raz vyzval na zaplatenie dlhu a upozornil žalovaných na možnosť predčasnej zosplatenia dlhu, tak už nie je povinný opätovne vykonať totožné úkony a v prípade, že žalovaní aj tak splatný dlh nedoplatia, potom so splatnosťou nasledujúcej splátky môže určiť žalobca predčasnú splatnosť, a tým si zachovať trojročnú premlčaciu dobu na uplatnenie nároku súdnou cestou. Ak okresný súd považoval zosplatenie úveru za neplatné, mal žalovaných zaviazat' na zaplatenie omeškanej sumy do podania žaloby, čo však nespravil. Súd prvej inštancie podrobne nevysvetlil dôvody zamietnutia žaloby. Vzhľadom na skutočnosť, že výrok o trovách konania má svoj podklad vo výroku vo veci samej, odvolanie podal aj proti výroku o trovách konania.

3. Žalovaní vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhli, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a žalovaným priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Rozsudok súdu prvej inštancie považujú za vecne správny, zákonný a spravodlivý. V čom súd prvej inštancie nesprávne aplikoval §53 ods. 9 OZ, z podaného odvolania nevyplýva. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil zákonné podmienky pre zosplatenie úveru a na základe preložených dôkazov dospel k správne právnemu posúdeniu, ktoré je v súlade so zákonom a vecne správne. Žalobca zamieňa podmienky zosplatenia úveru so zákonnými podmienkami, určenými pre začiatok plynutia premlčacej doby. Na to, aby sa žiadosť veriteľa stala účinnou a vyvolala sledované účinky zosplatenia celej pohľadávky naraz, musí byť doručená dlžníkovi pred splatnosťou najbližšie splatnej splátky. Žalobca tieto podmienky nespĺnil. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že žalobca mal právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti využiť do najbližšej splatnej splátky, t.j. do 15.09.2014, čo však neurobil. Výzva na zaplatenie a upozornenie na využitie práva na zosplatenie mala obsahovať aj vymedzenie konkrétnej splátky, pre ktorú uvedené právo využíva, aby to zodpovedalo určitosti právneho úkonu. Z výzvy adresovanej žalovaným však nevyplýva, s ktorou splátkou sú žalovaní v omeškaní a v akej výške. V konaní neboli preukázané aj ďalšie podmienky, nevyhnutné pre uplatnenie práva žalobcu na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru, a to, či v čase využitia tohto práva boli žalovaní v omeškaní s úhradou splátky, od ktorej si právo na predčasnú splatnosť odvodzuje, pretože táto splátka mohla byť jednotlivými úhradami žalovaných riadne doplatená ešte pred samotným uplatnením práva zo strany žalobcu. Nesúhlasili s tvrdením žalobcu, že pokiaľ už raz vyzval na doplatenie dlhu a upozornil na možnosť predčasného splatenia dlhu, tak následne už nie je povinný opätovne vykonať totožné úkony. Zákonnou aplikáciou §53 ods. 9 v spojení s §565 OZ súd prvej inštancie nemohol žiadnym spôsobom odňať žalobcovi trojročnú premlčaciu dobu. Keďže k platnému zosplateniu úveru nedošlo, nebol dôvod na to, aby sa okresný súd zaoberal nárokmi žalobcu, splatnými do podania žaloby.

4. Žalobca v replike nad rámec tvrdení, uvedených v odvolaní uviedol, že ustanovenie §53 ods. 9 OZ slúži ako ochranná lehota pre spotrebiteľa, nie ako interné nastavenie procesu pre bankový subjekt. Podľa jeho názoru je ťažko udržateľný výklad, že žalobca upozorní spotrebiteľa na možnosť predčasného splatenia a určí splatnosť 15 dní po doručení tohto upozornenia, keďže takýmto postupom sa ochranná lehota pri spotrebiteľovi neguje.

5. Žalovaní v duplike uviedli, že pre určenie začiatku plynutia premičacej doby, ako aj zistenia naplnenia zákonných podmienok pre zosplatnenie celého dlhu je nevyhnutné zistiť, pre ktorú splátku, s omeškaní ktorou mali byť žalovaní viac ako tri mesiace, využil žalobca právo na zosplatnenie celého dlhu v zmysle §565 Občianskeho zákonníka. Ak žalobca určil predčasnú splatnosť v nadväznosti na omeškanú splátku splatnú dňa 15.05.2014, potom ak s touto splátkou boli žalovaní v omeškaní dlhšie ako tri mesiace, po uplynutí tejto zákonom stanovenej doby (t.j. dňom 16.08.2014) mohol žalobca zaslať výzvu s upozornením na využitie práva na predčasné splatenie celého dlhu. Zároveň do 15.09.2014 bol žalobca v zmysle §565 Občianskeho zákonníka povinný toto právo aj uplatniť. Pokiaľ tak neurobil, toto jeho právo v nadväznosti na ním označenú splátku - 15.05.2014 - zaniklo. Jeho právo na zosplatnenie ostalo zachované k ďalším splátkam, za predpokladu naplnenia tých istých zákonných podmienok, ako pri žalobcom označenej splátke, splatnej dňa 15.05.2014. Žalobca zákonné podmienky na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru nespĺnil.

Poukázali na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 11Co/59/2019 zo dňa 26.03.2019. Žalobcom uvádzaná premičacia doba 2 roky a 350 dní je dostatočná na včasné a riadne uplatnenie práva.

6. Žalobca vo vyjadrení k duplike uviedol, že tvrdenie žalovaných o tom, že premičacia doba 2 roky a 350 dní je dostatočný časový priestor na využitie práva je absolútna špekulácia. Takýto výklad považuje za neprípustný a odporujúci zákonu. Ak je stanovená premičacia doba, potom nie je ponechané na úvahe súdu, aká premičacia doba je primeraná, ale súd je povinný túto premičaciu dobu rešpektovať a konať tak, aby táto bola zachovaná. Postup okresného súdu porušil právo žalobcu na trojročnú premičaciu dobu.

7. Krajský súd, ako funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa §34 C.s.p., preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa §385 ods. 1 C.s.p. len v rozsahu odvolania podľa §379 C.s.p. z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa §380 ods. 1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie podľa §387 ods. 1, 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

8. V zmysle §387 ods. 1, 2 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Po preskúmaní obsahu spisu odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalobcu vo veci nie je dôvodné. Krajský súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, pretože tento vykonal v prejednávanej veci dostatočné dokazovanie, skutkový stav zistil správne a z tohto vyvodil aj správny právny záver. Rozhodnutie súdu bolo podložené zabezpečenými listinnými dôkazmi.

10. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou domáhal proti žalovaným spoločne a nerozdielne zaplata sumy 44.774,30 Eur s príslušenstvom a náhrady trov konania na tom skutkovom základe, že dňa 10.08.2012 so žalovanými uzatvoril Zmluvu o poskytnutí hypotekárneho úveru č. XXXXXX, na základe ktorej im poskytol úver v sume 67.000,- Eur za účelom kúpy nehnuteľnosti. Dňa 10.08.2012 žalobca ako záložný veriteľ s Y. V., Y. U. a žalovanými uzatvoril Zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti reg. XXXXXX za účelom zabezpečenia pohľadávky zo zmluvy o úvere. Výzvou zo dňa 02.06.2014 boli žalovaní upozornení na omeškanie, ako aj na možnosť vyhlásenia úveru za predčasne splatný, s tým, že omeškané splátky žalovaných predstavujú sumu 1.933,57 Eur. Z dôvodu porušenia platobnej disciplíny žalovanými žalobca v súlade s článkom IX. bod 8 zmluvy vyhlásil predčasnú splatnosť úveru ku dňu 15.10.2014 a v súlade so záložnou zmluvou uskutočnil výkon záložného práva dobrovoľnou dražbou, konanou dňa 30.11.2015. Výťažok z dražby v sume 33.000,- Eur bol použitý na úhradu nákladov dražby v sume 2.141,31 Eur a zostatok v sume 30.858,69 Eur na úhradu pohľadávky žalobcu zo zmluvy o úvere. Žalovaná suma predstavuje istinu 31.646,28 Eur, riadny úrok 5.703,79 Eur (vyčíslený do 18.05.2016) a úrok z omeškania 7.424,23 Eur (vyčíslený do 18.05.2016). Okresný súd rozhodol vo veci platobným rozkazom č.k. 2C/164/2016-36 zo dňa 15.11.2016, proti ktorému podali žalovaní v zákonnej lehote odpor. Z dôvodu včas podaného odporu okresný súd platobný rozkaz uznesením č.k. 2C/164/2016-85 zo dňa 11.08.2017 zrušil. Následne okresný súd rozhodol odvolaním napadnutým rozsudkom.

11. V zmysle platnej právnej úpravy, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené; toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky (§565 OZ). Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa §565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva (§53 ods. 9 OZ).

12. Odvolanie nie je dôvodné.

V prvom rade krajský súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne posúdil zmluvu, uzavretú medzi stranami sporu ako zmluvu o úvere podľa §497 Obchodného zákonníka a súčasne ako zmluvu spotrebiteľskú podľa §52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktorá v zmysle §1 ods. 3 písm. a), b) nespadá pod režim zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

13. Námietku žalobcu o tom, že súd prvej inštancie podrobne nevysvetlil dôvody zamietnutia žaloby, považoval odvolací súd za nedôvodnú. Súd prvej inštancie presvedčivo a zrozumiteľne, v súlade s §220 ods. 2 C.s.p. uviedol skutočnosti, ktorými podoprel svoje rozhodnutie o zamietnutí žaloby z dôvodu nesplnenia zákonných podmienok pre vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie nemožno považovať za zjavne neodôvodnený; jeho skutkové a právne závery nie sú nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami sporových strán, v tomto prípade žalobcu, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre zákonného, a teda riadne odôvodneného rozhodnutia, pričom sporovým stranám musí dať odpoveď na podstatné otázky a skutočnosti. Súd prvej inštancie sa týmito zásadami riadil, svoje rozhodnutie náležite odôvodnil, dostatočne sa vysporiadal so všetkými, pre rozhodnutie vo veci podstatnými skutočnosťami.

14. Občiansky zákonník v ustanovení §565 umožňuje, aby sa veriteľ s dlžníkom dohodli, prípadne, aby tak rozhodnutím určil súd (§232 ods. 4 C.s.p.), že ak sa nesplní niektorá splátka, stane sa splatným celý dlh (tzv. strata výhody splátok). Veriteľ v takom prípade môže žiadať o zaplatenie celého dlhu. Možnosť zosplatiť poskytnutý úver si strany sporu dohodli v článku IX. bod 8 zmluvy o hypotekárnom úvere. Z dôvodu porušenia platobnej disciplíny žalovanými žalobca úver zosplatiť ku dňu 15.10.2014, pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 15.05.2014.

Veriteľ môže využiť právo podľa §565 OZ len v prípade dodržania podmienok, uvedených v §53 ods. 9 OZ (omeškanie spotrebiteľa so zaplatením splátky viac ako tri mesiace a súčasné upozornenie veriteľa na uplatnenie tohto práva v lehote nie kratšej ako 15 dní) a najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Z uvedeného vyplýva, že veriteľ je časovo limitovaný využitím práva na zosplatenie, ktoré musí uplatniť podľa §565 OZ najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky po splátke, od splatnosti ktorej uplynuli tri mesiace a omeškanie s ňou trvá (t.j. pre splátku, pre ktorú došlo k zosplateniu). Do splatnosti tejto splátky, ktorá bezprostredne nadväzuje na splátku, od splatnosti ktorej uplynuli tri mesiace, musí veriteľ právo na zosplatenie využiť, inak jeho právo na zosplatenie úveru pre túto splátku zaniká. Pokiaľ veriteľ svoje právo zosplatiť úver nevyužil, k splatnosti celého úveru nedošlo, ale platí pôvodné dojednanie strán, že dlh bude platený v splátkach. Toto právo veriteľ za rovnakých podmienok (§53 ods. 9 OZ) získa opätovne, ak sa dlžník dostane do omeškania nezaplatením ďalšej (ktorejkoľvek) splátky. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4Cdo/75/2007 zo dňa 28.02.2008, v ktorom najvyšší súd konštatoval, že „Splatnosť celej pohľadávky (strata výhody splátok) nenastáva priamo zo zákona, ale záleží od veriteľa, či toto právo uplatní a vyzve dlžníka na zaplatenie celého zvyšku pohľadávky. Právo veriteľa požadovať zaplatenie celej pohľadávky je časovo obmedzené tak, že veriteľ ho môže použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky.“

Odvolací súd dodáva, že lehota na doručenie upozornenia spotrebiteľovi, nie kratšia ako 15 dní na uplatnenie práva podľa §565 OZ v zmysle §53 ods. 9 OZ, nemusí bez ďalšieho začať plynúť až po tom, ako je dlžník v omeškaní so splátkou tri mesiace, ale môže začať plynúť už v priebehu tohto trojmesačného omeškania.

Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie dospel k správne záveru, že žalobca mohol pristúpiť k zosplateniu úveru podľa §565 OZ za dodržania podmienok v zmysle §53 ods. 9 OZ, pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 15.05.2014 najneskôr ku dňu 14.09.2014, čo však neurobil (žalobca úver zosplatiť až ku dňu 15.10.2014), v dôsledku čoho správne konštatoval, že neboli splnené zákonné podmienky pre vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru, k splatnosti úveru nedošlo, preto platí pôvodné zmluvné

dojednanie sporových strán o tom, že dlh bude splácaný v splátkach. Keďže nedošlo k platnému zosplatneniu úveru, nebol dôvod na to, aby sa okresný súd zaoberal nárokmi žalobcu, splatnými do podania žaloby.

15. Vyššie uvedené závery nemajú žiaden vplyv na plynutie premlčacej doby. Súd prvej inštancie žiadnym spôsobom neodňal žalobcovi trojročnú premlčaciu dobu: začiatok jej plynutia vyplýva priamo z ustanovenia §103 OZ, v ktorom zákonodarca sám stanovil začiatok plynutia premlčacej doby od splatnosti tej splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k zosplatneniu celého dlhu. Ustanovenie §53 ods. 9 OZ umožňuje predčasné splatenie uplatniť až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou, práve táto splátka je tou splátkou, „pre nesplnenie ktorej sa stane zročným celý dlh“ v zmysle §103 OZ. Preto od zročnosti tejto splátky (a nie až uplynutím troch mesiacov, resp. zosplatnením) plynie premlčacia doba zvyšku dlhu podľa §103 OZ.

16. Tvrdenie žalobcu o tom, že nie je povinný opätovne zasielať upozornenie v zmysle §53ods. 9 OZ po omeškaní žalovaných zo zaplatením ďalšej splátky, neobstojí. Opätovné zaslanie výzvy v zmysle uvedeného ustanovenia je potrebné jednak z dôvodu, aby bolo aj bežnému spotrebiteľovi zrejmé, s ktorou splátkou je v omeškaní viac ako tri mesiace a či sú splnené podmienky na využitie práva veriteľa na jednorazové splatenie pohľadávky.

Odvolací súd sa stotožňuje s argumentáciou žalovaných, že výzva na zaplatenie a upozornenie na využitie práva na zosplatnenie by mala obsahovať aj vymedzenie splátky, pre ktorú veriteľ právo na zosplatnenie úveru využíva, aby to zodpovedalo určitosti právneho úkonu. Z výzvy adresovanej žalovaným však nevyplýva, s ktorou konkrétnou splátkou boli žalovaní v omeškaní a v akej výške, obsahuje len vymedzenie dlžnej sumy vo výške 1.933,57 Eur.

17. Záver okresného súdu o tom, že žalovaní na splátky úveru zaplatili navyše sumu vo výške 1.446,15 Eur, resp. 875,85 Eur, teda že žalovaní nie sú v omeškaní s platbami splátok úveru, žalobca v odvolaní nezosporil. Súd prvej inštancie správne žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol.

18. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu, a to aj vo výroku o trovách konania, osobitne odvolaním nenapadnutým, ale výrokom súvisiacim, podľa §387 ods. 1, 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

19. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa §396 ods. 1 C.s.p. v spojení s §255 ods. 1 C.s.p. podľa pomeru úspechu strán sporu v odvolacom konaní. Žalovaní boli v odvolacom konaní úspešní v plnom rozsahu, preto im odvolací súd priznal nárok na náhradu ich trov voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

20. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).